

การวิเคราะห์ลักษณะของตัวละครเอกหญิงที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณ ในนวนิยายแนวศาสนาของทมยันตี

An Analysis of Female Main Characters Having Spiritual Journey in Religious Novels of Tamayanti

สุประวีณ์ แสงอรุณเฉลิมสุข^{1*}, Truong Thi Hang², ประจักษ์ สายแสง³ และบุญเหลือ ใจมโน⁴
(Suprawee Saeng-Arunchalaemsuk^{1*}, Truong Thi Hang², Prachakha Saisang³
and Boonlue Chaimano⁴)

^{1*,2,4}สาขาวิชาภาษาไทย (ปรด.) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

³184 หมู่ 11 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่

อีเมลผู้แต่งหลัก : supraweeena@gmail.com เบอร์โทร : 08 3547 0732

วันที่รับบทความ 30 เมษายน 2563
Received: Apr. 30, 2020

วันที่รับแก้ไขบทความ 14 กันยายน 2563
Revised: Sep. 14, 2020

วันที่ตอบรับบทความ 17 กันยายน 2563
Accepted: Sep. 14, 2020

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของชุดนิพนธ์ เรื่อง “การเดินทางทางจิตวิญญาณ : กรณีศึกษากรณีการนำเสนอการเดินทางทางจิตวิญญาณของตัวละครเอกหญิงในนวนิยายแนวศาสนาของทมยันตี” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะของตัวละครเอกหญิงที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณในนวนิยายแนวศาสนาของทมยันตี โดยใช้กรอบแนวคิดของ กุลารบ มัลลิกะมาส ในการวิเคราะห์กลวิธีการสร้างตัวละคร 2 ประเด็น คือ 1. พิจารณาลักษณะนิสัยของตัวละครว่าเป็นประเภทน้อยลักษณะหรือหลายลักษณะ และ 2. พิจารณาว่าลักษณะตัวละคร เป็นแบบสถิตหรือพลวัต ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะนิสัยของตัวละครเอกหญิงที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณทั้ง 7 ตัว ล้วนเป็นตัวละครที่มีหลายลักษณะ ซึ่งลักษณะนิสัยที่พบมากที่สุด คือ มีความเมตตา พบในตัวละครเอกหญิง 4 ตัว รองลงมา คือ ลักษณะที่มีความอยากรู้อยากเห็นและมีความมุ่งมั่นพบในตัวละครเอกหญิง 2 ตัว นอกจากนี้ ยังพบลักษณะนิสัยที่ต่างกันไป ได้แก่ ความสงบ นุ่มนวล ใจร้อนเจ้าอารมณ์ รักความยุติธรรม เป็นคนเด็ดขาด มีความอดทน มีระเบียบวินัย มีความจงรักภักดี มีความมั่นใจในตัวเองและต้องการพิสูจน์ตนเอง ขณะที่การวิเคราะห์ลักษณะตัวละครในประเด็นที่สองพบว่าตัวละครเอกหญิงมีทั้งแบบสถิตและพลวัต

คำสำคัญ: การเดินทางทางจิตวิญญาณ; ตัวละคร; นวนิยายแนวศาสนา; ทมยันตี

Abstract

This research article was part of dissertation entitled Spiritual Journey: A case study of Presented Techniques of Female Characters in Religious Novels of Tamayanti. The objective was to analyze the female main characters having the spiritual journey in religious novels of Tamayanti using concept framework of Kularb Mallikamas for analyzing the techniques of writing characters consisted of 2 topics that were 1) considering personalities of characters for dividing into flat and round

2) considering types of characters for dividing into static and dynamic. The result found that the 7 female main characters having the spiritual journey were round characters. The most found personality was mercy appeared in 4 female main characters then the curiosity and intention appeared in 2 female main characters. In addition, the different personalities were clam, hot-tempered, fair, decisive, endure, organized, solitary, self-confidence and self-prove. The types of characters found that the female main characters were both static and dynamic characters.

Keywords: Spiritual Journey; characters; religious novels; Tamayanti

บทนำ

นวนิยายแนวศาสนาเป็นเรื่องที่ถูกเขียนได้สร้างขึ้นจากจินตนาการ และสอดแทรกแนวคิดเกี่ยวกับศาสนา คำสอน หรือแนวทางปฏิบัติตามคำสอนของศาสนานั้น ๆ จุดมุ่งหมายของนวนิยายแนวศาสนาจึงไม่เพียงให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน แต่ยังช่วยให้เข้าใจหลักธรรมคำสอนในศาสนาได้ง่ายขึ้น ดังที่ วัฒนา มูลเมืองแสน (2539, หน้า 42) ให้ความเห็นว่า นวนิยายแนวศาสนาเป็นการนำเสนอวิธีการคล้ายทุกขรูปแบบหนึ่งมีต้นเค้ามาจากหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาเป็นวิธีการสื่อความหมายของนิพพานในระดับพื้นฐาน และยังเป็นการอธิบายความหมายของหลักธรรมให้ง่ายขึ้นอีกด้วย

ทมยันตี เป็นนามปากกาของ คุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์ นักประพันธ์ที่มีชื่อเสียง และสามารถเขียนนวนิยายได้หลากหลายแนว รวมทั้งแนวศาสนาที่ได้รับความนิยมอย่างมากนี้ด้วย ทมยันตีมีกลวิธีการนำเสนอเรื่องที่น่าสนใจ มักสอดแทรกแนวคิดเกี่ยวกับศาสนาอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงกับแนวคิดทางพระพุทธศาสนา และผสมกลมกลืนกับแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ได้อย่างลงตัว เป็นเหตุให้งานเขียนของทมยันตีได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้พิสูจน์ได้จากจำนวนครั้งที่ตีพิมพ์ผลงานนวนิยายแนวศาสนาของทมยันตีได้กล่าวถึงเฉพาะพระพุทธศาสนา หรือความเชื่อเรื่องผีแบบไทยดั้งเดิมเท่านั้น หากแต่ยังผสมผสานความเชื่อเกี่ยวกับเทพปกรณัมของฮินดูและอียิปต์โบราณได้อย่างสอดคล้องกลมกลืนกับพระพุทธศาสนาและความเชื่อในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยอย่างลงตัว เป็นการสร้างความน่าสนใจให้กับนวนิยายแนวศาสนาของทมยันตีได้เป็นอย่างดี

นวนิยายแนวศาสนาของทมยันตีอาศัยหลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ ได้แก่ เรื่องกรรม ไตรลักษณ์ สังสารวัฏ อริยมรรคมีองค์ 8 อริยสัจ 4 นิพพาน เป็นแก่นเรื่อง โดยสอดแทรกเรื่องราวชีวิตสังคมเป็นฉากเบื้องหลังเขียนนวนิยายแนวศาสนา ดังเช่น เรื่องฉวน จิตา มายา และไวษณวี ที่ล้วนมีความโดดเด่นต่างแตกต่างกัน มุ่งเนื้อหาด้านปริยัติ ด้านปฏิบัติ และด้านปฏิเวธพร้อมกันไป ซึ่งทมยันตีสามารถอธิบายเรื่องยากให้เข้าใจง่าย และมีวิธีการดำเนินเรื่องให้น่าติดตาม (ณิชา จันทะเกาศลย์, 2561, หน้า 100)

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้นวนิยายมีความน่าสนใจและน่าติดตามนั้น นอกจากจะต้องมีแนวคิดหรือแก่นเรื่องที่ดี แล้วยังก่อปรด้วยประการอื่น ๆ เช่น โครงเรื่อง ฉากและบรรยากาศ บทสนทนา เป็นต้น นอกจากนี้ สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่เป็นหัวใจในการดำเนินเรื่อง คือ ตัวละคร ดังที่ ไพโรจน์ บุญประกอบ (2539, หน้า 183-202) ได้อธิบายการสร้างตัวละครว่า ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงลักษณะ

สมจริงให้ตัวละครมีบุคลิกลักษณะนิสัยใจคอให้เหมือนกับมนุษย์ โดยจะต้องสร้างทั้งภายในและภายนอกของตัวละครให้สอดคล้องกันอย่างมีเหตุผล เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงวิญญาณของตัวละครได้

สำหรับตัวละครเอกหญิงที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณในนวนิยายแนวศาสนาของทมยันตี มักจะเป็นคนมุ่งมั่นปฏิบัติธรรมเพื่อความหลุดพ้น ซึ่งก็คือการที่จิตวิญญาณจะได้กลับคืนสู่ต้นธาตุที่เคยจากมา คำว่า “จิตวิญญาณ” ในที่นี้มีความหมายถึงส่วนประกอบในตัวมนุษย์ที่อยู่ควบคู่กับกาย จิตมีลักษณะเป็นอมตะ ไม่เสื่อมสลายไปตามกาย และเวียนว่ายอยู่ในวัฏสงสารจนกว่าจะสิ้นกิเลส ดังที่ Truong Thi Hang (2560, หน้า 41-42) ได้สรุปไว้ว่า จิต คือ พลังงานหล่อเลี้ยงชีวิต เป็นพลังขับเคลื่อนความคิดและพฤติกรรมทั้งหมดของเรา แต่จิตกลับเป็นสิ่งที่ประณีตสุขุมที่สุดที่มองไม่เห็น และไม่สามารถจับต้องได้ การที่มนุษย์มีส่วนเป็นพุทธะซึ่งเป็นสมบัติที่ติดตัวมา จึงสามารถฝึกฝนจิตเพื่อนำพาพลังอันไร้ขีดจำกัดนี้กลับไปรวมเป็นหนึ่งเดียวกับต้นธาตุที่แท้จริง ซึ่งหมายความว่าท้ายที่สุดแล้วดวงจิตทุกดวงจะกลับไปยังที่ที่จากมา ด้วยเหตุนี้การศึกษาลักษณะของตัวละครเอกหญิงใน นวนิยายแนวศาสนาของทมยันตีไม่เพียงให้ผลลัพธ์ที่ตรงตัว คือ ค้นพบกลวิธีในการสร้างตัวละครเอกหญิงที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณในนวนิยายแนวศาสนาของทมยันตี ทว่ายังเปิดโอกาสให้ผู้อ่านสัมผัสได้ถึง “ชีวิตจิตใจ” หรือ “ชีวิตด้านใน” ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำรงชีพของมนุษย์ ตลอดจนพิสูจน์ให้เห็นด้วยว่า การหลุดพ้นจากวัฏสงสารตามหลักพระพุทธศาสนาเช่นเดียวกับในเทพปกรณัมของฮินดูและอียิปต์โบราณ บังเกิดขึ้นได้กับสรรพบุปนาม โดยไม่มีการแบ่งแยกเชื้อชาติชั้นวรรณะหรือเพศแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์ลักษณะของตัวละครเอกหญิงที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณในนวนิยายแนวศาสนาของทมยันตี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ใช้วิธีวิจัยจากเอกสาร แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ได้รวบรวมนวนิยายแนวศาสนาที่ปรากฏการเดินทางทางจิตวิญญาณของตัวละครเอกหญิงของทมยันตี จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่ เรื่องฉาน (2559) สำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม จำนวน 554 หน้า จิตา (2552) สำนักพิมพ์ จำนวน 640 หน้า ไชยณวี (2551) สำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม จำนวน 723 หน้า ซามิ (2544) สำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม จำนวน 384 หน้า นากพัทธ์ (2560) สำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม จำนวน 715 หน้า กฤตยา (2551) สำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม จำนวน 391 หน้า และศิवालย์ (2551) สำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม จำนวน 620 หน้า เพื่อวิเคราะห์ลักษณะของตัวละครเอกหญิงที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณ ตามกรอบแนวคิดของ กุหลาบ มัลลิกะมาส (2538) 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ลักษณะนิสัยของตัวละครว่าเป็นตัวละครน้อยลักษณะหรือหลายลักษณะ 2) ลักษณะตัวละครเป็นแบบสถิตหรือพลวัต และสรุปผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ทหวิธีสร้างตัวละครเอกหญิงที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณจากนวนิยายแนวศาสนาของทมยันตี พบตัวละครเอกหญิง 7 ตัว ซึ่งล้วนเป็นตัวละครที่มีหลายลักษณะ ได้แก่ ใจแก้ว จากเรื่อง “ฉาน” ซามิ จากเรื่อง “ซามิ” จิตา จากเรื่อง “จิตา” ไชยรี จากเรื่อง “ไชยรี” ชาครียา จากเรื่อง “นากพัทธ์” วามริน จากเรื่อง “ศิวลัย” และกฤตยา จากเรื่อง “กฤตยา” ดังนี้

1. ลักษณะของ ใจแก้ว ตัวละครเอกหญิงจากนวนิยายเรื่อง “ฉาน”

ใจแก้วเป็นเด็กผู้หญิงที่ถูกแม่เสื่อคาบมาเพื่อจะเป็นอาหาร แต่หลวงปู่ซึ่งเป็นพระธุดงค์ได้ขอปิตุบาทและสั่งให้แม่เสื่อเลี้ยงไว้ เมื่อเธอโตพอรู้ความ หลวงปู่จึงมาสอนธรรมะให้เธอฝึกสมาธิและฉาน ต่อมาหลวงปู่ให้เธอไปอยู่กับชาวลับแลเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับมนุษย์และฝึกสมาธิสำหรับเตรียมตัวไปใช้กรรมที่เมืองมนุษย์ หลังจากปฏิบัติภารกิจในเมืองมนุษย์เสร็จสิ้นแล้ว ใจแก้วได้กลับไปอยู่บนยอดเขาสูงและบำเพ็ญเพียรเพื่อบรรลุความหลุดพ้นต่อไป

ลักษณะนิสัยของใจแก้ว ตอนเป็นเด็กเธอมีความอยากรู้อยากเห็นตามวัย แสดงออกจากเหตุการณ์ที่ใจแก้วเห็นนาคมาเฝ้าหลวงปู่จึงเกิดความสงสัยว่า นาคพวกนี้มาจากไหน จึงตามไปดูเพื่อให้คลายความสงสัย ซึ่งใจแก้วได้ตามไปจนถึงที่อยู่ของนาคราช และอีกเหตุการณ์หนึ่ง คือขณะที่เธอเดินออกจากถ้ำของหลวงปู่เธอเห็นคนชุดขาวเดินขึ้นไปทางด้านหลังถ้ำ จึงเดินตามไปดูเพราะอยากรู้อยากเห็นอยากรู้ว่าคนชุดขาวอยู่ในป่าแห่งนี้ได้อย่างไร ซึ่งความอยากรู้อยากเห็นครั้งนี้ทำให้ใจแก้วได้ทราบว่าคนชุดขาวคือหลวงพ่อกฤษี ผู้ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสอนฉานให้กับเธอในเวลาต่อมา

ลักษณะประการที่สองของใจแก้ว คือ มีความมุ่งมั่น แสดงออกจากเหตุการณ์ในวัยเด็กที่ใจแก้วอยากปีนต้นไม้ได้เหมือนกับพวกลิง เธอเฝ้ามองฝูงลิงปีนต้นไม้อย่างชำนาญและทำตามแต่ที่ตกลงมาทุกครั้ง ด้วยความมุ่งมั่นใจแก้วจึงฝึกปีนต้นไม้จนสามารถปีนสำเร็จ นอกจากนี้ยังปรากฏในเหตุการณ์ที่ใจแก้วตัดสินใจไปหาสถานที่สำหรับฝึกจิต พร้อมทั้งตั้งสัตย์ปฏิญาณว่าหากไม่ประสบผลสำเร็จก็จะขอพลีชีพลง ณ ที่แห่งนั้น

ลักษณะประการที่สามของใจแก้ว คือ มีความเมตตา แสดงออกจากเหตุการณ์ใจแก้วตามพ่อแม่ชาวลับแลไปยังเมืองมนุษย์ เมื่อเธอเห็นไก่ถูกมัดขาไว้และรับรู้ด้วยจิตว่าไก่นั้นเจ็บและไม่อยากตาย เธอจึงใช้อำนาจจิตปล่อยไก่นั้นไป เหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้ใจแก้วถูกพ่อตำหนิว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดทรัพย์สินของผู้อื่น ส่วนเหตุการณ์ที่สองเกิดขึ้นขณะที่ใจแก้วโตแล้ว เธอได้เข้าไปในเมืองมนุษย์อีกครั้ง และพบพี่เสื่อทั้งสองตัวของเธอถูกขังอยู่ในสวนสัตว์ ด้วยความเมตตาใจแก้วจึงประสงค์จะปล่อยเสื่อทั้งสองตัวไป แม้ว่านลภพเพื่อนของเธอและหลวงพ่อกฤษีได้เตือนว่า เธอกำลังทำผิดศีลเรื่องการลักทรัพย์ ซึ่งจะส่งผลให้เธอต้องรับผลกระทบ กระนั้นใจแก้วก็ยินยอมเพื่อช่วยพี่เสื่อของเธอ

ใจแก้วเป็นตัวละครที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณ เนื่องจากการฝึกสมาธิและฉาน ตั้งแต่ยังเด็กจนมีฉานขั้นสูง ทั้งนี้นิสัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น มีความมุ่งมั่นและมีความเมตตาของเธอส่งผลต่อการปฏิบัติสมาธิเป็นอย่างมาก ผู้เขียนได้สร้างให้ใจแก้วเป็นตัวละครแบบพลวัต กล่าวคือ เธอมีพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ หลังจากผ่านการฝึกเข้าฌานจนชำนาญ ทำให้มีบุคลิกเปลี่ยนไปจากเด็กที่อยากรู้อยากเห็นเป็นผู้ที่มีลักษณะสำรวจ สงบ นุ่มนวล

2. ลักษณะของ ชามิ ตัวละครเอกหญิงจาก นวนิยายเรื่อง “ชามิ”

ชามิเป็นนักบวชหญิงแห่งนครกาสา ซึ่งในอดีตชาติเธอคือมหาสมณะผู้เป็นนักบวชชั้นสูงในมหาวิหารแห่งนครกาสาที่กลับชาติมาเกิดเพื่อทำภารกิจที่ตั้งใจให้สำเร็จ เมื่อคณะนักบวชได้พบทารกในซากเครื่องบินที่ตกจึงนำกลับมาเลี้ยงมหาวิหารเพราะเชื่อว่าเป็นมหาสมณะที่กลับชาติมาเกิดแต่ทารกนั้นเป็นเพศหญิงจึงเกิดความลังเล อย่างไรก็ตามเธอก็ถูกเลี้ยงดูต่างจากเด็กผู้หญิงในเมืองนั้นเพราะเธอต้องเรียนหนังสือและฝึกสมาธิเช่นเดียวกับนักบวช ต่อมาเธอได้ผ่านการทดสอบว่าเธอคือมหาสมณะที่กลับชาติมาเกิด ชามิถูกส่งไปอยู่ที่วิหารบนเขาเพื่อฝึกสมาธิจนสำเร็จญาณชั้นสูง หลังจากนั้นจึงได้กลับมายังมหาวิหารในฐานะนักบวชชั้นสูง ในตอนท้ายชามิได้ให้คำพยากรณ์นครกาสาตามที่ตั้งใจไว้ในอดีตชาติได้สำเร็จแล้วจึงมรณภาพและจะไม่กลับมาเกิดอีก

ลักษณะนิสัยของชามิมี 2 ประการ ประการแรกคือ เป็นคนมีระเบียบวินัย เหตุการณ์ที่สื่อถึงความมีระเบียบวินัยของชามิ ได้แก่ ชามิถูกฝึกให้ทำสมาธิ สวดมนต์และเรียนหนังสือทุกวัน ในขณะที่เด็กวัยเดียวกันกำลังวิ่งเล่นอย่างสนุกสนาน ถึงแม้ว่าเธอจะอยากเล่นแบบเด็กคนอื่นเพียงไรก็ตาม แต่เธอก็ยังทำตามหน้าที่ของเธอเสมอ เหตุการณ์ต่อมา คือ ชามิจะอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาดตามกฎของนักบวชทุกวัน แม้แต่วันที่อากาศหนาวจนน้ำเป็นน้ำแข็งเธอก็ยังอาบโดยไม่เคยมีข้อต่อรองใด ๆ ต่อมาเมื่อครูสมณาจารย์บอกให้ชามิรับประทานอาหารวันละมื้อ และค่อย ๆ ให้อาหารปริมาณลงเพื่อเตรียมตัวสำหรับการเข้าสมาบัติ จุงปะเพื่อนของเธอสงสัยจึงแอบเก็บอาหารไว้ให้ แต่เธอก็ไม่รับและยืนยันที่จะทำตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด

ลักษณะนิสัยอีกประการของชามิคือมีความอดทน แสดงออกจากเหตุการณ์ที่ชามิกำลังวิ่งเล่นกับเพื่อนแล้วไปชนคนที่กำลังตกแข่งทอดขึ้นจากกระทะ ทำให้เธอถูกน้ำมันที่ร้อนหยดแฉกของเธอสัมผัสรู้สึกเจ็บแต่ก็เพียงทำหน้าเหยเกและบอกแม่ว่าเจ็บเพียงเล็กน้อย แสดงให้เห็นถึงความอดทนของชามิซึ่งผิดวิสัยของเด็กทั่วไป เหตุการณ์ต่อมาเกิดขึ้นในฤดูหนาวที่มีหิมะตก ชามินั่งสมาธิบนพรหมโดยไม่มีเสื้อกันหนาวหรือผ้าคลุมใด ๆ เพื่อให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย และเหตุการณ์ที่ชามิได้เข้าสมาบัติในโพรงหินแคบ ๆ เป็นเวลา 1 ปี ทำให้เธอต้องประสบกับสภาพอากาศที่ร้อนจัดและหนาวจัด แต่เธอก็สามารถควบคุมจิตและเอาชนะความรู้สึกนั้นได้สำเร็จ

ชามิ เป็นตัวละครที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณเนื่องจากมีสัญญาเดิมจากอดีตชาติที่เคยเป็นมหาสมณะ และในชาตินี้ยังได้ฝึกสมาธิตั้งแต่เริ่มจำความได้ ผู้เขียนได้สร้างให้ชามิเป็นตัวละครแบบสถิต กล่าวคือ เธอยังคงเป็นผู้มีระเบียบวินัยและมีความอดทนไม่เปลี่ยนแปลง สะท้อนถึงจิตที่สงบนิ่งมั่นคงอันเป็นลักษณะของผู้ทรงศีล ถึงแม้ว่าชามิจะเป็นเด็กก็ตาม แต่ในอดีตชาติเธอคือมหาสมณะ ด้วยมีสัญญาเดิมประกอบกับความมีระเบียบวินัยและความอดทนนี้เอง จึงทำให้ชามิสามารถผ่านการทดสอบทดลองอย่างหนักจนสำเร็จญาณชั้นสูง ทำให้ทำภารกิจที่ตั้งใจไว้ตั้งแต่อดีตชาติสำเร็จ

3. ลักษณะของ จิตา ตัวละครเอกหญิงจาก นวนิยายเรื่อง “จิตา”

จิตา เป็นผู้มีอำนาจจิตซึ่งเป็นสัญญาเดิมติดตัวมา ในตอนต้นเรื่องจิตายังใช้อำนาจจิตในทางที่ผิดเนื่องจากเธอเป็นเด็กเล็กจึงควบคุมอารมณ์ไม่ได้ แต่ต่อมาเธอมีสติควบคุมการใช้อำนาจจิตได้ดีขึ้นเพราะการอบรมสั่งสอนของบิดามารดา อย่างไรก็ตามการใช้อำนาจจิตของจิตาอยู่ในด้านดีเป็นส่วนใหญ่ เห็นได้จากการที่เธอใช้อำนาจจิตช่วยชีวิตคนและทำให้ย่าของเธอมีพลังในการรักษาโรคได้

นอกจากนี้ยังทำให้ญาติพี่น้องรวมถึงคนใกล้ตัวได้หันกลับมาทำความดี นอกจากนี้จิตายังทราบวันที่เธอจะเสียชีวิตล่วงหน้า และเมื่อถึงเวลาจิตวิญญาณของเธอได้ออกจากร่างกลับคืนสู่ภพภูมิที่จากมา

ลักษณะนิสัยของจิตาในตอนแรกเธอเป็นคน **ใจร้อนเจ้าอารมณ์** เนื่องจากเธอไม่ชอบให้ใครขัดใจหรือบังคับตามประสาเด็กเล็ก แสดงออกจากเหตุการณ์ที่จิตาอยู่ในคอกเด็กและต้องการของเล่นที่อยู่บนชั้นวางของบนฝาผนัง เธอตะโกนให้มารดาช่วยหยิบให้แต่มารดาปฏิเสธ จิตาจึงเขย่าคอกเด็กแสดงความไม่พอใจที่ถูกขัดใจ เหตุการณ์ต่อมาคือจิตากำลังเล่นงอ้อมกับเด็กคนอื่นอยู่ เอ็นดูติของจิตาบังคับให้เธอใช้พลังจิตงอ้อมให้และเรียกเธอว่านังแม่มด จิตาจึงใช้อำนาจจิตเผาเอเพื่อเป็นการลงโทษทันที

ถึงแม้ว่าจิตาจะเป็นคนใจร้อนเจ้าอารมณ์แต่เธอก็**มีความเมตตา** ชอบช่วยเหลือผู้อื่น แสดงออกจากหลายเหตุการณ์ ตัวอย่างเช่น เหตุการณ์ที่จิตากำลังรับประทานอาหารกับบิดามารดาของเธอที่ร้านอาหาร แต่เมื่อเธอทราบทางจิตว่าคุณทักษิณย่าของเธอกำลังมีอาการปวดขาอยู่ที่บ้าน เธอจึงกำหนดจิตไปช่วยทันที เหตุการณ์ต่อมาคือ จิตาได้พาคุณทักษิณไปบ้านหลังหนึ่งเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโรคมะเร็ง เธอใช้อำนาจจิตส่งพลังให้คุณทักษิณช่วยผู้ป่วยคนนั้นได้สำเร็จ นอกจากนี้จิตายังใช้อำนาจจิตให้มารดาของเธอได้ช่วยชีวิตเอ้อย รวมถึงช่วยเหลือเพื่อนบ้านของเธออีกด้วย

การเดินทางทางจิตวิญญาณของจิตาเกิดจากสัญญาเดิมจากอดีตชาติ ผู้เขียนได้สร้างให้จิตาเป็นตัวละครแบบพลวัต กล่าวคือ เธอมีพัฒนาการด้านบุคลิกภาพจากคนใจร้อน เจ้าอารมณ์ เนื่องจากยังเป็นเด็กเล็กจึงควบคุมอารมณ์ไม่ได้ทำให้ขาดสติในการใช้อำนาจจิต เป็นผู้มีความสงบนิ่งมากขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาที่ติดตามพัฒนาการของเธออย่างใกล้ชิดตลอดจนมีการปรับเปลี่ยนวิธีการอบรมอย่างเหมาะสม

4. ลักษณะของ ไชศรี ตัวละครเอกหญิงจาก นวนิยายเรื่อง “ไฉฉวี”

ไชศรี เป็นผู้หญิงคนหนึ่งชีวิตของเธอเริ่มเปลี่ยนแปลงหลังจากที่ได้รับลือกเก้ตรูปดาวหกแฉกตรงกลางมีเครื่องหมายสวัสดิกะมาจากเพื่อนของเธอ ทำให้เธอเริ่มมีสัมผัสพิเศษ และใช้อำนาจจิตได้ เมื่อเธอได้พบกับดร.ปราณ-สันติ มหาฤาษี เขาได้ไขความลับว่าเธอคืออณูหนึ่งของมหาตุรคา และได้แนะแนวทางในการฝึกจิตให้แก่เธอ ต่อมาไชศรีได้ใช้อำนาจจิตในการช่วยเหลือคนให้หายป่วย ทั้งยังแนะนำให้คนรอบตัวหันมาปฏิบัติธรรม ในตอนท้ายเมื่อเธอหมดห่วงทุกอย่างแล้วจิตวิญญาณของเธอได้ออกจากร่างกลับคืนสู่มหาตุรคา

ลักษณะนิสัยของไชศรี ประกอบด้วย 2 ประการ คือ รักความยุติธรรมและเป็นคนมีเมตตา ลักษณะที่**รักความยุติธรรม** แสดงออกในเหตุการณ์ที่ไชศรีถูกผู้ชายสองคนในร้านอาหารพูดหมิ่นประมาทเธอกับบิดาของเธอว่าเป็นชายแก่มักรยาเด็ก บิดาของเธอจึงบอกว่าพวกเขาเข้าใจผิดและให้ขอโทษ แต่ชายสองคนไม่ยอมขอโทษ ไชศรีจึงใช้อำนาจจิตลงโทษทำให้ใบหน้าของชายทั้งสองคนบวมและบอกให้มากราบขอโทษมิฉะนั้นจะไม่หาย ท้ายที่สุดชายทั้งสองคนจึงต้องมาทำตามที่เราบอก

ลักษณะนิสัยประการที่สองของไชศรีคือ **ความมีเมตตา** เหตุการณ์ที่แสดงถึงความมีเมตตาของไชศรี ได้แก่ เหตุการณ์ที่ไชศรีทราบด้วยจิตว่าสิริมาเพื่อนของเธอจะต้องประสบอุบัติเหตุถึงแก่ชีวิต หากเดินทางไปเป็นหัวหน้าทัวร์และหากเธอช่วยสิริมาเธอก็จะต้องรับกรรมแทน แต่เธอก็ยังหาวิธีช่วยเพื่อนของเธอ เหตุการณ์ต่อมาเกิดขึ้นขณะที่ไชศรียืนอยู่ที่ลานจอดรถโรงพยาบาลมีคนเข็นรถผู้ป่วย

ผ่านมา เมื่อผู้ป่วยซึ่งนอนอยู่บนรถเข็นเห็นเธอก็บอกกับเธอว่าขอพรจากพระแม่เจ้า เธอจึงใช้อำนาจแห่งมหาทศพรช่วยชีวิตเขาทันที แสดงให้เห็นว่าไวษณีมีเมตตาพร้อมจะช่วยเหลือทุกคนไม่เฉพาะเจาะจงแต่คนที่เธอรู้จักเท่านั้น

การเดินทางทางจิตวิญญาณของไวษณีเกิดจากอำนาจของ ดร.ปราณ-สันติ ที่ต้องการให้เธอทราบที่มาของเธอกับเป็นอนุของมหาทศพร ซึ่งนิสสัยรักความยุติธรรมและมีความเมตตาสะท้อนถึงความเป็นพระแม่เจ้าที่แฝงอยู่ในตัวของเธอ ผู้เขียนได้สร้างให้ไวษณีเป็นตัวละครแบบพลวัต กล่าวคือเธอมีพัฒนาการด้านบุคลิกภาพจากคนที่ต้องพบปะผู้คนในสังคมเป็นประจำ กลายเป็นคนเงียบชอบปลีกตัวเพื่อนั่งสมาธิอยู่คนเดียว ทั้งนี้เนื่องจากเธอเห็นว่าการฝึกจิตจะเป็นหนทางไปสู่จุดหมายที่แท้จริงของเธอคือการกลับคืนไปยังที่ที่จิตวิญญาณของเธอจากมา

5. ลักษณะของ ชาครียา ตัวละครเอกหญิงจาก นวนิยายเรื่อง “นาคพัทธุ์”

ชาครียา เป็นผู้มีสัมผัสพิเศษที่ 6 สามารถมองเห็นวิญญาณและมักจะให้ความช่วยเหลือวิญญาณเหล่านั้นเสมอ ชาครียามีคู่หมั้นที่หมั้นหมายกันมานานชื่อมารกร ต่อมาเธอได้พบกับวิญญาณของนาคซึ่งทำให้เธอได้ไปเห็นเรื่องราวในอดีตชาติว่านาคและมารกรเคยเป็นสามีภรรยาภักซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นสาเหตุให้วิญญาณของนาคยังมีห่วงและทำให้เธอและมารกรยังไม่ได้แต่งงานกัน ชาครียาจึงช่วยให้ นาคหมดห่วงและได้ไปอยู่ในภพภูมิที่ควร ในตอนท้ายชาครียาจึงได้แต่งงานกับมารกร

ลักษณะนิสัยของชาครียาเป็นคนมีความเมตตาแสดงออกในเหตุการณ์ที่ชาครียาได้พบหญิงสาวแปลกหน้าที่เดินอยู่ที่ลานจอดรถ ซึ่งในบริเวณนั้นค่อนข้างมืดและไม่มีใครอยู่เลย เธอจึงชวนหญิงสาวขึ้นรถมาด้วย เพราะเกรงว่าหญิงคนนั้นอาจจะประสบอันตราย นอกจากนี้ชาครียายังมีเมตตาช่วยเหลือวิญญาณอีกหลายดวง เช่น ช่วยวิญญาณเจ้าพระขวัญซึ่งถูกจับสำเร็จโทษด้วยท่อนจันทน์แล้วเอาพระศพใส่ลงใส่ลงในแม่ขัน ด้วยการนำแม่ขันไปถวายที่วัดและทำบุญให้ และช่วยให้ดวงวิญญาณของนาคได้หลุดพ้นจากพันธนาการที่ผูกมัดไว้อีกด้วย

ลักษณะนิสัยประการที่สองของชาครียาคือ ความอยากรู้อยากเห็น แสดงออกจากเหตุการณ์ที่ชาครียาป่วยหนักทำให้เธอได้เห็นเรื่องราวในอดีตชาติของเธอกับนาคว่าเป็นญาติสนิทกัน ซึ่งเธอคอยให้ความช่วยเหลือนาคอยู่เสมอ แต่เธอได้เห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ จนถึงวันที่นาคเสียชีวิตเท่านั้น เพราะเธอหายป่วยก่อนจึงไม่ทราบเรื่องราวที่เป็นสาเหตุให้ดวงวิญญาณของนาคไม่สามารถไปอยู่ในภพภูมิที่ควรได้ ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทำให้เธอพยายามหาวิธีย้อนกลับไปดูเรื่องราวในอดีตชาติ จนในที่สุดเธอลองนั่งสมาธิและสามารถเห็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับนาคในอดีตได้

การเดินทางทางจิตวิญญาณของชาครียาเกิดจากอำนาจเหนือธรรมชาติของนาคที่ต้องการให้เธอได้เห็นอดีตชาติเพื่อช่วยปลดปล่อยวิญญาณนาคจากพันธนาการ ผู้เขียนได้สร้างให้ชาครียาเป็นตัวละครแบบสถิต คือ เป็นผู้ที่มีความเมตตาต่อผู้อื่นเป็นนิจและมีความอยากรู้อยากเห็นเสมอดันเสมอปลาย กล่าวคือเธอมักใช้พรสวรรค์เรื่องสัมผัสที่ 6 ช่วยวิญญาณทั้งหลายที่มาขอความช่วยเหลือด้วยความเมตตา ประกอบกับความอยากรู้อยากเห็นทำให้สามารถช่วยเหลือวิญญาณเหล่านั้นได้สำเร็จ

6. ลักษณะของ วามริน ตัวละครเอกหญิงจาก นวนิยายเรื่อง “ศิवालย์”

วามรินเป็นนางแบบที่มีชื่อเสียง หลังจากเธอได้พบกับบุรุษชายหนุ่มที่ดูลึกลับ เธอก็มักจะเห็นภาพนิมิตเกี่ยวกับเหตุการณ์บางอย่างที่เธอรู้สึกคุ้นเคย ต่อมาเธอเดินทางไปถ่ายแบบที่ประเทศ

อินเดียและได้พบกับรุทรา เขาทำให้เธอเห็นอดีตชาติว่าเธอคือเจ้าหญิงโสมาวดีซึ่งใช้มีดแทงตัวเองตาย เพราะเจ็บแค้นเจ้าชายรุทรคนรักของเธอ วามรินได้ทราบว่ารุทราคือเจ้าชายรุทรที่กลับชาติมาเกิด เพื่อรอการโอฬารกรรมจากเธอ ในตอนท้ายวามรินได้อโฬารกรรมและทั้งคู่ก็ได้แต่งงานกัน

ลักษณะนิสัยของวามริน เธอเป็นผู้มีความมั่นใจในตัวเองและต้องการพิสูจน์ตนเอง แสดงออกจากเหตุการณ์เมื่อครั้งที่วามรินเริ่มเดินแบบที่ต่างประเทศและถูกดูถูก เธอจึงต้องการพิสูจน์ตนเองว่าชาวเอเชียอย่างเธอสามารถเป็นนางแบบระดับอินเตอร์ได้เหมือนกัน โดยการตั้งใจทำอาชีพนี้ จนได้เป็นนางแบบที่ได้รับการยอมรับและมีค่าตัวสูง

ลักษณะนิสัยประการที่สองของวามรินคือการเป็นคนเด็ดขาด ลักษณะที่เด็ดขาดของวามริน ปรากฏตั้งแต่อดีตชาติ เมื่อครั้งยังเป็นเจ้าหญิงโสมาวดีแสดงออกในเหตุการณ์ที่เจ้าชายรุทรบอกกับเธอว่า เธอจะต้องอภิเษกสมรสกับราชบุตรของพระเจ้าอโศก แต่เธอปฏิเสธ เจ้าชายจึงบอกว่าเธอไม่มีทางเลือก ด้วยความเด็ดขาดเธอจึงตัดสินใจฆ่าตัวตายต่อหน้าเขา และความเด็ดขาดนี้ยังได้สืบทอดมาจนถึงชาติปัจจุบัน เห็นได้จากเหตุการณ์ที่วามรินไปลองชุดที่จะใช้ถ่ายแบบที่ห้องเสื้อ แล้วขอตัวกลับก่อน แต่เจ้าของห้องเสื้อไม่กล้ารับเธอไว้เพราะทราบตัวว่าเธอเป็นคนเด็ดขาดพูดคำไหนคำนั้น

การเดินทางทางจิตวิญญาณของวามรินเกิดจากอำนาจจิตของของรุทรและอำนาจแห่งมหาเทวะดลบันดาลเพื่อให้เธอได้เห็นกรรมในอดีตชาติ ผู้เขียนสร้างให้ตัวละครวามรินเป็นตัวละครแบบพลวัต คือเปลี่ยนจากคนที่มีความเด็ดขาดมาเป็นคนลี้เล ไม่เด็ดขาด เห็นได้จากเหตุการณ์หลังจากที่เธอทราบเรื่องในอดีตชาติแล้วไม่ยอมโอฬารกรรมให้กับเจ้าชายรุทร แต่เมื่อมหาฤๅษีบอกเธอว่าหากไม่โอฬารกรรมให้ก่อนพระอาทิตย์ขึ้น รุทราจะเสียชีวิตและวิญญาณของเขาจะถูกลงโทษอย่างทุกขุทรมาน ด้วยความรู้สึกทั้งรักทั้งแค้นที่วามรินมีต่อเขาส่งผลให้เธอเกิดความลังเลขึ้นในจิตใจ จนรุทราเสียชีวิตลง เธอจึงกล่าวโอฬารกรรมและอ้อนวอนขอมหาเทวะให้ช่วยชีวิตเขา

7. ลักษณะของ กฤตยา ตัวละครเอกหญิงจาก นวนิยายเรื่อง “กฤตยา”

กฤตยา เมื่อครั้งเป็นเด็กเคยได้รับอุบัติเหตุจนวิญญาณของเธอได้ออกจากร่างไปในโลกแห่งจิตวิญญาณ เชม-รา ภิกษุณีแห่งวิหารรามอนราไปพบจิตวิญญาณของเธอ จึงนำไปเลี้ยงดูในโลกจิตวิญญาณ ทำให้เธอเป็นผู้ที่อยู่ 2 โลก คือโลกมนุษย์และโลกแห่งจิตวิญญาณ เมื่ออาของเธอย้ายไปทำงานที่ประเทศอียิปต์ กฤตยาได้ขอตามไปอยู่ด้วย ต่อมากฤตยาได้กลับมาประเทศไทย และนำเนื้อเยื่อของฟาโรห์สเมนกาเรมาขอให้นายแพทย์โอลิวีลช่วยปลูกชีวิตให้ เพราะในอดีตชาตินายแพทย์โอลิวีล คือ อัย หัวนำนันกบวช ซึ่งได้ต่อรองให้เจ้าหญิงเมอริตาเตนอภิเษกสมรสกับเขา เพื่อแลกกับการทำพิธีพระศพของฟาโรห์สเมนกาเรพระสวามีของเจ้าหญิงเมอริตาเตน แต่เจ้าหญิงปฏิเสธ จึงทำให้วิญญาณของฟาโรห์สเมนกาเรไม่มีชีวิตนิรันดร์ และไม่มีผู้ใดตามหาวิญญาณของฟาโรห์สเมนกาเรพบอีกเลย กฤตยาจึงพยายามช่วยให้เจ้าหญิงเมอริตาเตนได้พบกับพระสวามีของพระองค์

ลักษณะนิสัยของกฤตยา เธอเป็นผู้มีความจงรักภักดี ต่อเจ้าหญิงเมอริตาเตนและเชม-รา ภิกษุณีแห่งวิหารรามอนรา เนื่องจากเป็นผู้ที่เลี้ยงดูจิตวิญญาณของของเธอในโลกแห่งจิตวิญญาณ แสดงออกจากเหตุการณ์ที่กฤตยายอมให้วิญญาณของเจ้าหญิงเมอริตาเตนอาศัยร่างของเธอไปทำตามพระประสงค์หลายครั้ง ซึ่งเธอจะไม่รู้สึกตัวและไม่เคยทราบว่าเจ้าหญิงจะเสด็จไปที่ไหนแต่เธอก็ยินดี

มอบชีวิตของเธอให้อยู่ในพระหัตถ์ของเจ้าหญิง นอกจากนี้ยังมีเหตุการณ์ที่กฤตยากำหนดจิตออกจากร่างไปช่วยนายแพทย์ไวยิลปลูกชีพฟารโหส์เมนกาเรในโลกแห่งจิตวิญญาณ ทั้งที่ทราบดีว่าวิญญาณของเธออาจจะไม่ได้กลับคืนสู่ร่างอีกก็ตาม

ลักษณะนิสัยประการที่ต่อมาของกฤตยา คือ **มีความมุ่งมั่น** แสดงออกจากเหตุการณ์ที่กฤตยาบอกนายแพทย์ไวยิลถึงสาเหตุที่เธอขโมยเนื้อเยื่อพระศพของฟารโหส์เมนกาเรมาให้เขาปลูกพระวิญญาณ ทั้งที่รู้ว่าผู้ที่แตะพระศพจะต้องคำสาป แต่เธอก็ยังทำเพราะต้องการช่วยให้พระวิญญาณของเจ้าหญิงเมอริตาเตนได้พบกับพระวิญญาณของฟารโหส์เมนกาเร และหากเทวีเซลเค็ดผู้เป็นเทวีผู้รักษาร่างแห่งฟารโหส์เมนกาเรตามมาพบ เธอก็จะถูกนำไปลงโทษ แต่เธอพร้อมยอมรับชะตากรรมที่จะเกิดขึ้นขอเพียงได้ช่วยให้สำเร็จ

กฤตยาเป็นตัวละครที่สามารถเดินทางทางจิตวิญญาณได้จากการทำสมาธิ ผู้เขียนได้สร้างให้ตัวละครเอกกฤตยาเป็นตัวละครแบบสทิต กล่าวคือ เธอที่เป็นผู้มีความจงรักภักดีและความมุ่งมั่น เนื่องจากการถูกเลี้ยงดูจากโลกแห่งจิตวิญญาณโดยภิกษุณีแห่งวิหารรามอนรา จึงหล่อหลอมให้เธอเป็นผู้มีความงามพร้อมทั้งกายและจิตใจเป็นตัวละครในอุดมคติ เห็นได้จากการที่กฤตยาทำทุกอย่างเพื่อความสุขของผู้อื่นเสมอโดยไม่คำนึงถึงตนเอง

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่าโดยภาพรวมแล้วลักษณะนิสัยของตัวละครเอกหญิงที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณของทมยันตี ทั้งหมดล้วนเป็นตัวละครหลายลักษณะ พบว่า มีลักษณะนิสัยที่คล้ายกันส่วนใหญ่ ได้แก่ มีความเมตตาช่วยเหลือผู้อื่น ปรากฏในตัวละครเอกหญิง 4 ตัว โดยมากมักจะเป็นการใช้อำนาจจิตช่วยรักษาผู้ที่มีอาการเจ็บป่วยจากโรครกกรรม ได้แก่ ใจแก้ว จิตา ไวยศรี ขณะที่ตัวละคร ซาครียา เป็นผู้เมตตาช่วยเหลือดวงวิญญาณที่มาขอความช่วยเหลือ ลักษณะต่อมาคือ มีความมุ่งมั่น กล่าวคือตัวละครมีความตั้งใจในการสิ่งใดแล้วก็จะพยายามทำให้สำเร็จปรากฏใน ตัวละครเอกหญิง 2 ตัว ได้แก่ ใจแก้ว กฤตยา และยังปรากฏลักษณะความอยากรู้อยากเห็น ในตัวละครเอกหญิง 2 ตัว ได้แก่ ใจแก้วและซาครียา แต่มีความต่างกันตรงที่ลักษณะนิสัยอยากรู้อยากเห็นของใจแก้วเกิดขึ้นเมื่อเธอยังเป็นเด็กจึงอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ขณะที่ซาครียาเป็นผู้ใหญ่ลักษณะนิสัยของเธอมักอยากรู้อยากเห็นเพื่อพิสูจน์ในสิ่งที่เธอสงสัย ส่วนลักษณะนิสัยอื่น ๆ เป็นนิสัยเฉพาะตัวของตัวละครแต่ละตัวไม่ซ้ำกัน ได้แก่ ความสงบนุ่มนวล ใจร้อนเจ้าอารมณ์ รักความยุติธรรม เป็นคนเด็ดขาด มีความอดทน มีระเบียบวินัย มีความจงรักภักดี และมีความมั่นใจในตัวเอง และต้องการพิสูจน์ตนเอง

ขณะที่ลักษณะของตัวละครมีทั้งที่เป็นแบบสทิตหรือพลวัต มีดังนี้

ลักษณะตัวละครแบบสทิต พบว่ามีตัวละครเอกหญิงประเภทนี้ 3 ตัว ได้แก่ ซามี ซาครียา และกฤตยา ซึ่งมีพฤติกรรมไม่เปลี่ยนแปลง ด้วยตัวละครมีภารกิจหรือมีเป้าหมายที่ชัดเจน กล่าวคือ ซามีมีภารกิจที่ตั้งใจไว้ในอดีตชาติ ส่วนซาครียาเป็นผู้ที่มีความดีงามพร้อมจะช่วยเหลือทั้งมนุษย์และวิญญาณที่ทุกข์ร้อน ขณะที่กฤตยามีความมุ่งมั่นที่จะช่วยผู้มีพระคุณให้สมปรารถนา ซึ่งลักษณะของตัวละครแต่ละตัวก็ส่งผลให้ทำในสิ่งที่มุ่งหวังสำเร็จโดยไม่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ส่วนลักษณะตัวละครแบบพลวัตพบในตัวละครเอกหญิง 4 ตัว ได้แก่ จิตา ใจแก้ว ไชศรี และวามริน ซึ่งจิตาเป็นตัวละครที่เกิดมาพร้อมอำนาจจิต ด้วยความเป็นเด็กจึงไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ส่งผลให้ใช้อำนาจจิตในทางที่ผิด ต่อมาได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเพราะการเลี้ยงดูจากบิดามารดาที่คอยสอนให้ควบคุมจิต ขณะที่ใจแก้วเป็นเด็กที่ถูกเลี้ยงโดยแม่เสียใช้ชีวิตอยู่ในป่า เมื่อได้รับการฝึกจิตเธอก็เปลี่ยนพฤติกรรมเป็นคนที่สงบนุ่มนวล เช่นเดียวกับไชศรีเมื่อได้ทำสมาธิฝึกจิตก็เปลี่ยนเป็นคนที่เก็บตัว ต่างจากวามรินที่เป็นคนเด็ดขาดมาตลอดแต่เพราะความรักทำให้ลังเลไม่เด็ดขาด

การวิเคราะห์ตัวละครเอกหญิงที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณในนวนิยายแนวศาสนาของทมยันตี แสดงให้เห็นว่าลักษณะนิสัยของตัวละครเอกหญิงของทมยันตีล้วนเป็นประเภทหลายลักษณะ โดยมีลักษณะของตัวละครทั้งแบบสถิตและแบบพลวัต ซึ่งเป็นไปแบบสมเหตุสมผลทำให้ตัวละครมี ลักษณะเฉพาะตัวอย่างน่าสนใจ และยังสะท้อนถึงมุมมองของผู้เขียนที่มีต่อความเสมอภาคระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย โดยเชื่อมโยงให้เห็นว่าการไปสู่จุดมุ่งหมายสูงสุดคือความหลุดพ้นไม่ใช่เพียงผู้ชายเท่านั้นที่จะปฏิบัติได้ เพราะจิตวิญญาณไม่มีเพศ การที่บุคคลจะบรรลุความหลุดพ้นได้ต้องปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนทางศาสนา ซึ่งต้องใช้เวลาหลายภพชาติ ฉะนั้น ความเป็นหญิงจึงไม่ใช่อุปสรรคต่อการบรรลุความหลุดพ้น เพราะผู้ชายและผู้หญิงล้วนสามารถบรรลุสภาวะสูงสุดได้เช่นกัน

นวนิยายแนวศาสนาของทมยันตีที่ตัวละครเอกหญิงเดินทางทางจิตวิญญาณ มีลักษณะ 2 แบบ ได้แก่ แบบที่หนึ่งคือ ตัวละครเอกหญิงที่มีการฝึกจิตโดยเป้าหมายการเดินทางทางจิตวิญญาณไปสู่ภาวะที่สูงขึ้นหรือได้กลับคืนไปสู่ภพภูมิที่จิตวิญญาณของตนจากมา ได้แก่ ใจแก้ว จากเรื่องฌานขามิ จากเรื่องขามิ จิตา จากเรื่อง จิตา และไชศรี จากเรื่องไชษณวี ซึ่งนวนิยายทั้ง 4 เรื่องนี้ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักแบบชายหญิง ส่วนแบบที่สอง คือ ตัวละครหญิงที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณแบบจิตได้ออกจากร่างไปตามที่ต่าง ๆ ขณะที่บุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่ พบว่า ตัวละครหญิงส่วนใหญ่จะมีการเดินทางทางจิตวิญญาณในลักษณะที่จิตได้ออกจากร่างไปตามที่ต่าง ๆ ทั้งแบบที่ทำสมาธิกำหนดจิตออกไปเอง ได้แก่ ใจแก้ว กฤตยา จิตา ไชศรี และชาคริยา หรือแบบที่จิตวิญญาณออกจากร่าง โดยการบันดาลของผู้มีอำนาจจิตสูงหรือสิ่งเหนือธรรมชาติ ได้แก่ วามริน ชาคริยา และไชศรี แต่อย่างไรก็ตามนวนิยายแนวศาสนาทุกเรื่องล้วนมีลักษณะร่วมคือ การเชื่อมโยงสาเหตุอันเกิดจากการกระทำของตัวละครเอกหญิงในอดีตชาติซึ่งส่งผลมาถึงชาติปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นว่าทมยันตีมุ่งนำเสนอให้ผู้อ่านตระหนักถึงเรื่องกฎแห่งกรรม และให้เห็นว่าทุกสิ่งในโลกล้วนเป็นมายา เพื่อให้ผู้อ่านนำไปปรับใช้ในชีวิตโดยการทำความดี ปล่อยวางและดำเนินตามเส้นทางสู่ความหลุดพ้น สอดคล้องกับนิชชา จุนทะเกาศลย์ (2561, หน้า 106) ที่กล่าวว่า ธรรมนิยายของทมยันตี ไม่เพียงแต่นำมาหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนามาผสมผสานเพื่อให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์จากข้อคิดหลักธรรมนั้น ๆ แต่ยังมีคุณค่าต่อสังคมหลายประการ เช่น สอนให้ทำความดีละเว้นความชั่ว ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ผู้อ่าน เป็นต้น

นอกจากนี้ทมยันตียังมีกลวิธีการนำเสนอนวนิยายแนวศาสนาที่น่าสนใจ ด้วยการผสมผสานความเชื่อแบบดั้งเดิมของไทยกับพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ โดยสื่อเจตนารมณ์ว่าทุกศาสนา ล้วนมีจุดมุ่งหมายสูงสุดเหมือนกัน เช่น ในนวนิยายเรื่องศิवालย์ และเรื่องไชษณวี นำเสนอความเชื่อ

ในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู นวนิยายเรื่องกฤตยา นำเสนอความเชื่อเรื่องเทพและชีวิตหลังความตายของอียิปต์โบราณ นอกจากนี้ยังมีความเชื่อศาสนาพุทธแบบทิเบตจากนวนิยายเรื่อง ซามิ อีกด้วย สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้รอบรู้ในเรื่องศาสนาและความเชื่อต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งของทมยันตี อีกทั้งยังสามารถนำมาผูกเรื่องราวและถ่ายทอดเป็นนวนิยายแนวศาสนาได้อย่างน่าสนใจ สอดคล้องกับ เชษฐา จักรไชย (2559, หน้า 387) ที่กล่าวว่า นักเขียนสตรีส่วนหนึ่งตั้งใจศึกษาพุทธธรรมอย่างลึกซึ้ง จนสามารถ สร้างสรรค์ เผยแผ่ธรรมะในนวนิยายอิงพระพุทธรูปศาสนาส่งผลให้ผู้อ่านได้รับทั้งสาระ ข้อคิดทางพระพุทธธรรมและความบันเทิงโดยแทบไม่รู้สึกว่าถูกยัดเยียด และสามารถนำข้อคิดเหล่านั้นไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาเรียนรู้ธรรมะจากนวนิยายให้เข้าใจถึงพฤติกรรมของตัวละคร ซึ่งเป็นเหตุแห่งการเวียนว่ายตายเกิดและลักษณะนิสัยจะนำไปสู่การบรรลุนิพพาน อันจะนำไปสู่การพัฒนาจิตเพื่อแสวงหาความสุขจากภายในอย่างแท้จริง ส่งผลให้เกิดความสงบสุขในสังคมต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรวิเคราะห์วรรณศิลป์ในนวนิยายแนวศาสนาของทมยันตีที่มีการเดินทางทางจิตวิญญาณของตัวละคร เพื่อจะได้เข้าใจรูปแบบวรรณศิลป์ในนวนิยายแนวศาสนาของทมยันตี

เอกสารอ้างอิง

กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2538). **วรรณคดีวิจารณ์** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เชษฐา จักรไชย. (2559). **การสร้างสรรควรรณศิลป์ของนักเขียนสตรีในนวนิยายอิงพุทธศาสนา**.

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

ณิชา จันทะเกาสลย์. (2561). **รูปแบบและกลวิธีการสื่อธรรมนิยายของทมยันตี**,

วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์, 14 (ฉบับพิเศษ), มิถุนายน-กันยายน 2561, หน้า 98-107.

ทมยันตี (คุณหญิง วัฒนศิริไพฑูรย์). (2551). **กฤตยา** (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.

_____. (2551). **ไวยถวิ** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.

_____. (2551). **ศิवालย์** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.

_____. (2552). **จิตา** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.

_____. (2552). **ซามิ** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.

_____. (2559). **ณาน** (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.

_____. (2560). **นากพัทธ์**. กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.

ไพโรจน์ บุญประกอบ. (2539). **การเขียนสร้างสรรค์ เรื่องสั้น-นวนิยาย**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

วัฒนา มูลเมืองแสน. (2539). **นวนิยายอิงพุทธศาสนาของไทย: วรรณกรรมคำสอนร่วมสมัย**.

วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Truong Thi Hang. (2560). **ประธานาธิบดีโฮจิมินห์ จากมุมมองเชิงคติชนวิทยา ค.ศ.1911-1928**

เล่ม 2. เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์.